

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Kárpáti Miklós ügyvéd (címe) által képviselt I.rendű felperes neve (I.rendű felperes címe) I. rendű, II.rendű felperes neve (II.rendű felperes címe) II. rendű felperesnek, dr. Karas Monika ügyvéd (címe) által képviselt alperes neve(alperes címe) alperes ellen, sajtó-helyreigazítás iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2009. november 11. napján meghozott, 31.P.25.828/2009/3. számú ítélete ellen az alperes részéről 4. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperes által szerkesztett lapot kiadó ...-t (címe), hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek 10.000 (tízezer) forint + Áfa perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 24.000 (huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A felperesek keresetükben az alperes által szerkesztett ... -i számában a „...” című cikkben közölt valótlan tényállítások és való tények hamis színben való feltüntetése miatt kérték az alperes helyreigazításra kötelezését.

Az alperes a kereset elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy a cikk részben nem azt tartalmazza, amit a felperesek sérelmeznek, másrészt a valóságnak megfelelő tényeket közölt, illetve a jelzett ügyben tett feljelentés következtében indult büntetőeljárásról tudósított.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 8 napon belül a sérelmezett cikkel azonos helyen és módon, minden kommentárt mellőzve tegye közzé az alábbi helyreigazítási közleményt:

„Helyreigazítás:

A ... -i számában megjelent „...” című cikkben a I.rendű felperes neve-re és II.rendű felperes neve főigazgatóra vonatkozóan

- valótlanul állítottuk, hogy az intézmény főigazgatója egy szolgáltatásra vonatkozó egyszerű, meghívásos pályázatra adott utasításában előre megjelölte volna, hogy ki a nyertes,
- valótlanul állítottuk, hogy a ... adósságállománya jelenleg ötmilliárd forint. A valóságban a ... és ... bővítését és rekonstrukcióját az Európai Unió másfél milliárd forint vissza nem térítendő összeggel támogatja, a hiányzó 3,5 milliárd forintra a I.rendű felperes neve banki hitelkeret-szerződést kötött, az alapján hitelt még nem vett fel,
- azt a valós tény, hogy a ... jogásza különvéleményében érvénytelennek minősítette a ... bővítési munkálatainak II/B. ütemére érkezett pályázatot, annak elhallgatásával, hogy a közbeszerzés jogszerűségét elbírálni hivatott Közbeszerzési Döntőbizottság érvényesnek találta, olyan hamis színben tüntettük fel, mintha a győztes pályázat érvénytelenségéhez kétség nem férne,
- valótlanul híreszteltük, hogy a ... vendégszáma folyamatosan csökkenne, miközben a kiadott VIP belépők száma nő. Valótlanul állítottuk, hogy 2006-ban 1000 ingyenes belépőt bocsátottak volna ki, míg tavaly már 5000-nél is többet.”

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Kötelezte az alperes által szerkesztett lap kiadóját, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek egyetemlegesen 15.000 forint perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 16.750 forint illetéket.

A le nem rótt további 4.250 forint kereseti illeték megfizetésére a felpereseket kötelezte egyetemlegesen a Magyar Állam javára, külön felhívásra.

A cikk közbeszerzéssel kapcsolatos közléseinek megítélésének körében utalt a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (Kbtv.) 2. § (1) bekezdésére, a VI. Fejezetében írt költséghatásokra, a Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetéséről szóló 2008. évi CII. törvény (Kltsv. tv.) 86. § (1) bekezdésére. Hivatkozott továbbá a Ptk. 79. § (1) bekezdésére, a Legfelsőbb Bíróság PK 12. és 14. számú állásfoglalásaira, az Alkotmány 54. § (1) bekezdésére, az 59. § (1) bekezdésére, a 61. § (1) bekezdésére és a szabad véleménynyilvánítással foglalkozó 36/1994. (VI. 24.) AB határozat indoklására.

Ezen általános szempontok alapján végezte el a sérelmezett kijelentések konkrét vizsgálatát.

A nyertes pályázó előzetes megjelölésére vonatkozóan a helyreigazítást az elsőfokú bíróság elrendelte, mivel álláspontja szerint a becsatolt okiratok maradéktalanul nem bizonyították azt, hogy a II. rendű felperes megjelölte, hogy ki legyen a pályázat győztese, így valótlanul bizonyult ezen sérelmezett közlés. Az állítás azon része tekintetében, miszerint a II. rendű felperes utasítást adott a közbeszerzési jogásznak, hogy „egyszerű felhívást” adjon ki, az elsőfokú bíróság nem kötelezte helyreigazításra az alperest, mert álláspontja szerint ez való ténynek bizonyult.

Az 5 milliárd adósság-hitel állományra vonatkozó részre vonatkozóan az elsőfokú bíróság elrendelte a helyreigazítást, mert úgy ítélte meg, hogy az átlagolvasó szempontjából a közöltek megtévesztőek, az alperes azt ugyanis nem közölte, hogy az adósságállomány miből tevődik össze, és a cikk szövegösszefüggését tekintve a

korábbi nyereséggel szemben a megfogalmazás veszteségesség képzetét kelti, amit alperes nem támasztott alá.

A közbeszerzési pályázat érvénytelenségére vonatkozó különvéleményről közöltek az elsőfokú bíróság - felperesek véleményét elfogadva - a hamis látszat megállapítására alkalmasnak találta a cikk szövegkörnyezetére is tekintettel, ezért ebben a részben is elrendelte a helyreigazítást.

Az elkésett pályázat és közbeszerzés nélküli szerződéskötés tekintetében közöltek az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy mivel az nem volt vitatott, hogy a pályázat lezárásakor két jegyzőkönyv készült 5 perc eltéréssel, mindkettőt a lebonyolító ... állította ki, és egyik fél sem hivatkozott arra, hogy a jegyzőkönyvek valamelyike hamisítvány lenne, így okszerűen lehet levonni azt a következtetést, hogy az alperes által becsatolt első jegyzőkönyvet és előterjesztést készítették el előbb, amely azt tanúsítja, hogy a később nyertesnek kihirdetett ... pályázata elkésett. Egy elkésett pályázat határidőn túli benyújtásának új jegyzőkönyvvel, új előterjesztés elkészítésével való kiküszöbölése tűnik logikusnak az elsőfokú bíróság szerint még akkor is, ha az nyilvánvalóan jogszerűtlen, figyelemmel arra is, hogy az előterjesztésből kitűnően sürgősségi helyzet állt elő. Az, hogy az I. rendű felperes dolgozóinak erről az eljárásról tudniuk kellett, a becsatolt iratok megerősítették.

Az elsőfokú bíróság mindezekből arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperes a birtokába került előterjesztés és elkésett pályázóval történt szerződéskötés alapján okkal következtethetett arra, hogy közbeszerzés nélkül történt a beruházás. Ezt egyébként az I. rendű felperes megítélése szempontjából közömbös pontatlanságnak tekintette az elsőfokú bíróság, ezért ebben a körben a helyreigazítás iránti igényt elutasította.

A VIP belépőkről és a ... vendégszámainról szóló állítások miatt az elsőfokú bíróság elrendelte a helyreigazítást, mivel az alperes semmivel nem bizonyította azokat, azonban a valóságra vonatkozó közlés iránti kérelmet elutasította amiatt, hogy a felperesek által alkalmazott látogató számítás - a ... és ... látogatószámának együttes feltüntetése következtében - vitatott, tekintettel arra is, hogy a cikkek a ...ról szóltak.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel, amelyben annak részbeni megváltoztatásával, a jogorvoslattal támadott részben is kérte a felperesek keresetének elutasítását.

Arra hivatkozott, hogy az általa becsatolt bizonyítékok alapján megállapítható volt, hogy a II. rendű felperesről nem állítottak valótlanságot, ugyanis a II. rendű felperes azon az iraton adott utasítást a jogásznak, amely az I. rendű felperes auditálására vonatkozó pályázati kiírási kritériumokat tartalmazta, és feltüntetésre került az is, hogy a kiválasztott cég az Az a körülmény, hogy a pályázat nyertesének személyéről előzetes egyeztetés folyik, mindenképpen szabálytalan és bírálható. Álláspontja szerint nincs érdemi különbség az I. rendű felperes igazgatójának (II. rendű felperes) társadalmi megítélésében aszerint, hogy ténylegesen ő jelölte ki szabálytalanul a győztest, vagy a mások által leírtakhoz adta hozzájárulását. Ezeket a körülményeket az elektronikus levelezésben való részvétele, továbbá kéziratos feljegyzései bizonyítják.

Azt nem vitatta az alperes, hogy a jelzett összegből az 1,5 milliárd forint az Európai Uniótól származó vissza nem térítendő támogatás - e tekintetben jogorvoslati kérelmet nem terjesztett elő -, de a 3,5 milliárd forintra kötött banki hitelkeret vonatkozásában változatlanul fenntartotta azt, hogy még akkor is adósságnak minősül, ha ennek lehívása még nem történt meg.

A ... jogászának különvéleményéről közöltek az elsőfokú bíróság félreértelmezte. A Döntőbizottság határozatának mellőzésével sem keletkezett hamis látszat az érdemi mondanivalót tekintve, az pedig megfelel a valóságnak, hogy a ... jogásza írt különvéleményt, ennek ellenére a menedzsment mégis a jelzett céget bízta meg a bővítési beruházással.

Az alperes véleménye szerint önmagában annak a ténynek a közlése, hogy a vendégszám csökken és a különleges jogokat biztosító belépők száma pedig nő, nem olyan konkrét tényállítás, amely miatt a felperes helyreigazítási igénye alapos lehet. Bár az állítások igazolására az informátor személyét nem kívánta felfedni, de a kiadott VIP belépők számának pontos megjelölését (6.179) az alperes javára kellett volna álláspontja szerint értékelni a mérlegelésnél.

A felperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A felperesek hivatkoztak az egyes kitételekhez hasonló témakörben született bírósági határozatokra.

Az alperes fellebbezése nem alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdésének megfelelően csak a fellebbezéssel érintett részben vizsgálhatta felül.

E körben az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a tényállást helyesen állapította meg, az abból levont következtetésével és az így meghozott döntésével a másodfokú bíróság is egyetértett.

Az elsőfokú bíróság a perbeli jogvita elbírálásánál irányadó jogszabályokra és a Legfelsőbb Bíróság PK állásfoglalásaira helyesen és részletesen hivatkozott, ezért a másodfokú bíróság csak visszautal azokra.

A fellebbezésben foglaltakra tekintettel a másodfokú bíróság azt emeli ki, hogy a sajtó-helyreigazítás csak a jogszabályban meghatározott személyiségi sérelem orvoslására alkalmazható, mégpedig akkor, ha a jogsértés sajtó útján valósul meg valótlan tények állításával, vagy való tények hamis színben való feltüntetésével. A valótlan sajtóközleményekért a sajtót objektív felelősség terheli, a helyreigazítási kötelezettsége független a vétkességétől. A sajtó feladata, hogy a közvélemény részére minél teljesebb tájékoztatást nyújtson, figyelemmel kíséren minden olyan esetet, amelynek nyilvánosságra hozatala közérdekűnek tekinthető, beszámoljon a társadalom különböző eseményeiről, felhívja a figyelmet a közéletet érintő esetleges visszasságokra, azonban ezt csak úgy teljesítheti, a társadalom elvárásának csak akkor felelhet meg, ha a valóságról híven ad tájékoztatást és ezzel mások személyéhez fűződő jogát nem sérti.

A sajtó-helyreigazítás iránti igény elbírálásakor a sérelmezett közleményt valóságos tartalma szerint kell figyelembe venni, az egymással összefüggő részeket a maguk összefüggésében kell értékelni, tekintettel arra is, hogy az az átlagolvasó számára mit közvetít.

A kifogásolt tényállítások valóságát a sajtószerv köteles bizonyítani. Ez a kötelezettség kiterjed a mástól szerzett információkra is, még abban az esetben is, ha más személy nyilatkozata híven került közlésre.

Az egyes sérelmezett kitételek vonatkozásában a Fővárosi Ítéltábla visszautal az elsőfokú bíróság helyes indokolására, csak azt emeli ki, hogy az alperes azt nem támasztotta alá hitelt érdemlő módon, hogy a II. rendű felperes kifejezett utasítást adott volna a pályázat nyertesének kiválasztására. A bizonyítékokból az alperes által megfogalmazottakra nem lehetett okszerűen következtetni, az így nyilvánosságra hozott körülmények a II. rendű felperes megítélésének szempontjából lényegesnek tekinthetők, s mivel alperesi bizonyítottság hiányában a közlést valótlannak kellett minősíteni, az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor e körben helyreigazításra kötelezés mellett döntött.

Az adósságállományról közöltek épp a szövegkörnyezetre tekintettel minősülnek valótlannak állításnak különösen az átlagolvasók szempontjából, így ezt az igényt is helyesen ítélte megalapozottnak az elsőfokú bíróság.

A bővítési beruházás pályázati nyertesére vonatkozóan a Döntőbizottság határozatában foglaltak ismertetésének mellőzésével és a megfogalmazás módjával a való tények olyan hamis színben való feltüntetését eredményezték, amely a másodfokú bíróság álláspontja szerint is alapot ad a helyreigazítás elrendelésére.

A ... vendégszámának csökkenését és az ezzel szemben állított VIP belépők számításának növekedését az alperes nem tudta alátámasztani, ezért az informátor által közöltek híreszteléséért helyreigazítási kötelezettsége fennáll.

A Fővárosi Ítéltábla mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a felülbírált részben a Pp. 253. § (2) bekezdésének megfelelően helybenhagyta.

A perköltség viseléséről a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése szerint határozott, figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdésére és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésére.

Budapest, 2010. április 8.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke - előadó bíró

. Fülöp Györgyi s.k.. Varga Edit s.k.
bíró

bíró

A kiadmány hiteléül:
tisztviselő